

Aan de Minister van Economische Zaken

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
5 maart 2026

Kenmerk
DGED / 104515482

nota
TER BESLISSING

Naderend Raadscompromis Omnibus AI

Kopie aan

Bijlage(n)
4

Parafenroute

[Redacted signature block]

Aanleiding

Het Cypriotische voorzitterschap zal waarschijnlijk tijdens de Coreper-II-bespreking van 13 maart aanstaande, het bereikte compromis op de Omnibus AI aan de lidstaten voorleggen en een mandaat vragen voor de onderhandelingen met het Europees Parlement (EP). Conform de informatieafspraken met het parlement wordt u verwacht beide Kamers te informeren over de uitkomst van de onderhandelingen over de Omnibus AI en hoe het kabinet deze uitkomst apprecieert.

Geadviseerd besluit

Instemmen met het verzenden van bijgevoegde (inhoudelijk dezelfde) brieven aan de Eerste en Tweede Kamer.

Kernpunten

- 5 maart jl. heeft het Cypriotische voorzitterschap de derde compromistekst gedeeld over de Omnibus AI. De verwachte Raadspositie zal naar verwachting grotendeels in lijn zijn met deze compromistekst. Eerder zou het voorzitterschap streven naar een Raadscompromis eind maart. Dat lijkt nu 13 maart te worden.
- In de Kamerbrieven informeren we beide Kamers over de belangrijkste punten waarop de verwachte Raadspositie op de Omnibus AI zal verschillen van het voorstel van de Europese Commissie. Daarnaast beschrijft de brief hoe deze veranderingen zich verhouden tot de positie van het kabinet.
- In de brief informeren we de Kamers dat we positief zijn over het onderhandelingsresultaat, maar dat we gezien het parlementaire behandelvoorbehoud dat de Eerste Kamer heeft geplaatst bij de digitale omnibussen Nederland zich van stemmen zal moeten onthouden. De brief aan de Eerste Kamer vraagt de Eerste Kamer of zij gezien de verwachte Raadspositie

bereid is het behandelvoorbehoud voor de Omnibus AI op te heffen zodat het kabinet steun kan uitspreken voor het bereikte Raadscompromis.

- De onderdelen van het oorspronkelijke voorstel waar het kabinet positief over was, zijn in de Raadspositie behouden gebleven. In het BNC-fiche heeft het kabinet aangegeven met name op vier punten in te zetten op verbetering van het voorstel. Op al deze punten is de Raadspositie meer in lijn gebracht met de kabinetsinzet ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel:
 - *Verwijderen registratieplicht bepaalde AI-systemen die in hoog-risico context worden gebruikt:* Het kabinet heeft ingezet op behoud van deze registratieplicht omdat deze belangrijk is om effectief toezicht te kunnen houden op AI-systemen die in hoog-risico context worden gebruikt. Er lijkt brede steun in de Raad voor behoud van de registratieplicht.
 - *Bevoegdheid voor het verwerken van bijzondere categorieën van persoonsgegevens voor biasdetectie en -correctie:* Het kabinet heeft ingezet op een proportionele, duidelijk afgebakende bevoegdheid, voorzien van waarborgen die de risico's voldoende inperken. Er lijkt voldoende steun om deze bevoegdheid te limiteren tot verwerkingen die strikt noodzakelijk zijn voor het detecteren, corrigeren en voorkomen van bias die waarschijnlijk de gezondheid en veiligheid van personen aantast, grondrechten schaadt of tot discriminatie leidt.
 - *Uitstel van de inwerkingtreding van de bepalingen voor hoog-risico AI-systemen:* Er lijkt brede steun om in lijn met de kabinetsinzet te werken met vaste data voor inwerkingtreding, in plaats van deze data te koppelen aan een Commissiebesluit. Het kabinet heeft liever dat de inwerkingtreding van de bepalingen voor hoog-risico AI-systemen die in bijlage III van de AI-verordening zijn opgenomen minder lang wordt uitgesteld, maar hier is onvoldoende steun voor in de Raad.
 - *AI-geletterdheid:* Het kabinet steunt de doelstelling om AI-geletterdheid te bevorderen bij personeel dat met AI werkt. Het kabinet heeft erop in gezet deze verplichting te verduidelijken of organisaties te ondersteunen bij het voldoen aan deze verplichting. Er lijkt voldoende steun om aanbevelingen en niet-bindende gezamenlijke doelstellingen vast te stellen voor deze verplichting.
- De brief schetst daarnaast nog het krachtenveld op de Omnibus Digitaal. De onderhandelingen op deze omnibus zijn de onderhandelingen nog minder gevorderd. Op verschillende punten van het voorstel waar het kabinet in het BNC-fiche zorgen heeft geuit, lijkt er steun van verschillende lidstaten. Over specifiek (1) het Europees meldpunt en (2) de Platform-to-Business(P2B)-verordening heeft Nederland recent non-papers verspreid, die de zorgen zoals beschreven in het BNC-fiche adresseren. Daarmee dragen deze non-paper dus de staande Nederlandse positie uit. Deze non-papers worden als bijlage bij de brief meegestuurd aan de Kamers.

Krachtenveld

- Het lijkt waarschijnlijk dat de Raadspositie op de Omnibus AI met brede steun wordt aangenomen.